

Kształtowanie układów urbanistycznych i przestrzennych dawnych granicznych ośrodków kolejowych Polski / Weronika Dragan. – Wydanie I. – Katowice, 2021

Spis treści

Podziękowania	5
Wstęp	7
Rozdział 1. Kształtowanie układów przestrzennych i urbanistycznych dawnych miejscowości granicznych	21
1.1. Wpływ granicy i kolei na kształtowanie się układów przestrzennych miejscowości w ujęciu teoretycznym	21
1.2. Układy przestrzenno-urbanistyczne miejscowości kolejowo-granicznych w świetle dotychczasowych badań i materiałów źródłowych	29
1.2.1. Przegląd dotychczasowych badań	29
1.2.2. Przegląd materiałów źródłowych	34
Rozdział 2. Kształtowanie się granic i sieci kolejowej Polski na tle Europy	39
2.1. Kształtowanie się granic i znaczenia Polski na politycznej mapie Europy	39
2.2. Kształtowanie się sieci kolejowej na obszarze dzisiejszej Polski	44
2.2.1. Kształtowanie się sieci kolejowej między Królestwem Prus, Cesarstwem Rosyjskim i Monarchią Austro-Węgier	45
2.2.2. Rozwój i regres linii kolejowych od 1918 r. do czasów współczesnych	52
2.3. Granica i kolej jako czynniki miastotwórcze miejscowości	57
2.3.1. Wpływ granicy państwowej na rozwój miejscowości	57
2.3.2. Wpływ kolejowej granicy państwa na rozwój miejscowości	64
Rozdział 3. Rozwój i przemiany układów przestrzenno-urbanistycznych ośrodków granicznych ukształtowanych w wyniku oddziaływania transportu kolejowego	71
3.1. Uwarunkowania urbanizacji miejscowości pogranicza Monarchii Austro-Węgier, Cesarstwa Niemieckiego i Cesarstwa Rosyjskiego w okresie od XIX w. do II wojny światowej	71
3.2. Kształtowanie i identyfikacja układów przestrzenno-urbanistycznych ośrodków granicznych Austro-Węgier, Rosji i Niemiec w wyniku lokalizacji dworca kolejowego do 1939 r.	87
3.2.1. Cesarstwo Rosyjskie	87
3.2.2. Monarchia Austro-Węgier	124

3.2.3. Cesarstwo Niemieckie i Rzesza Niemiecka	135
3.2.4. Miejscowości graniczno-kolejowe położone na granicy Niemiec, Rosji, Austro-Węgier i innych państw Europy w XIX w.	180
3.3. Próba skonstruowania typologii układów przestrzenno-urbanistycznych ośrodków granicznych ukształtowanych w wyniku oddziaływania transportu kolejowego	194
3.3.1. Rozwój kolei	197
3.3.2. Ludność miasta granicznego	198
3.3.3. Geneza układu przestrzennego	202
3.3.4. Typy stacji kolejowych	205
3.3.5. Infrastruktura techniczna a rozwój funkcjonalno-przestrzenny miejscowości	207
3.3.6. Układy urbanistyczno-przestrzenne	214
3.3.7. Model funkcji	216
3.3.8. Modele przestrzenne	219
Rozdział 4. Perspektywy zagospodarowania przestrzennego terenów przydworcowych w kontekście rozwoju badanych miejscowości	225
4.1. Przekształcenia przestrzeni związanej z dawną stacją graniczną badanych miejscowości	225
4.2. Ścieżki i perspektywy przekształceń współczesnej przestrzeni przydworcowej	248
Zakończenie	259
Aneks	267
Bibliografia	273
Summary	313
Spis fotografii, rycin i tabel	317